

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

DENEY HAYVANLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BİRİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu Yönerge, birimin yönetim organlarına ve görevlerine ilişkin usul ve esasları düzenler.

Kapsam

Madde 2 – Bu Yönerge, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak kurulan Deney Hayvanları Araştırma ve Uygulama Biriminin amaçlarına, organlarına, bu organların görevlerine ve çalışma şekline ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 – Bu Yönergenin dayanağını, aşağıdaki Uluslararası Anlaşma ve Ulusal Yönetmelikler oluşturur.

a) Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlarla Kullanılacak Omurgalı Hayvanların Korunmasına İlişkin Avrupa Anlaşması (European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental and other Scientific Purposes, Protokol ETS No: 170)

b) Orman ve Su İşleri Bakanlığının 15 Şubat 2014 tarihli ve 28914 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Hayvan Deneyleleri Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik”

c) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 13 Aralık 2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik”

Tanımlar

Madde 4 – Bu yönergede geçen;

- a) Üniversite: Anadolu Üniversitesini,
- b) Rektör: Anadolu Üniversitesi Rektörünü,
- c) Birim: Anadolu Üniversitesi Deney Hayvanları Araştırma ve Uygulama Birimini,
- ç) Müdür: Birim Müdürünü,
- d) Müdür Yardımcısı: Birim Müdür Yardımcısını,
- e) Yönetim Kurulu: Birim Yönetim Kurulunu,
- f) Yönetim Kurulu Başkanı: Birim Yönetim Kurulu Başkanını,
- g) Yerel Etik Kurul: Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleleri Yerel Etik Kurulunu,
- ğ) Veteriner Hekim: Birimde görevli veteriner hekimi,
- h) Sorumlu Yönetici: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının “Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik’in 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının ş bendinde belirtilen veteriner hekimi,

ı) Hayvan Refah Birimi: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının “Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik’in 8

inci maddesi uyarınca her üretici, tedarikçi, kullanıcı ve araştırmaya yetkili kuruluştaki bulunması zorunlu birimi,

- i) Tekniker: Birimde çalışan veteriner sağlık teknikerini,
- j) Teknik Personel: Birimde teknik hizmetler kadrosunda görevlendirilecek kimyager/kimya lisans mezunu, ziraat mühendisi vb. personelini,
- k) Diğer Personel: Birimde görevlendirilecek, sekreter, güvenlik görevlisi, hayvan bakıcısı ve genel temizlik görevlilerini,
- l) Araştırmacı: Deneyin fiilen uygulanmasından sorumlu olan, deney hayvanları kullanım sertifikasına ve en az lisans diplomasına sahip kişiyi,
- m) Proje Yürütücüsü: Bir araştırmanın bilimsel, etik, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan araştırmacıyı,
- n) Laboratuvar Hayvanı: Deneysel çalışmalarda kullanılan ve ilgili yönetmeliklerle kullanımına izin verilen tüm laboratuvar hayvanlarını,
- o) Proje: Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleeri Yerel Etik Kurulu tarafından onaylanmış bilimsel projeleri ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Birimde Yürütülecek Projelerle İlgili İşlemlere İlişkin Esaslar ve Sorumluluklar

Birimin faaliyet alanları

Madde 5 – Birim; eğitim ve araştırma amacıyla kullanılacak deney hayvanı üretimi ve bakımının yapılmasına, nakledilmesine, deney hayvanları üzerinde yürütülecek her türlü deneysel araştırma ve uygulamanın, etik kurallara ve uluslararası standartlara uygun olarak hayvan refahı ve hayvan haklarına riayet edilerek yürütülmesine ilişkin faaliyetleri yapar. Bu çerçevede yürütülecek projelere destek sağlar.

Birimde yürütülecek projeler, Birim Yönergesi ve Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleeri Yerel Etik Kurulu Yönergesinde belirtilen işlemler doğrultusunda yürütülür.

Başvuru koşulları

Madde 6 – Birimde araştırma yapmak isteyen araştırmacılar, Birim Müdürlüğüne bir Dilekçe (Ek 1), Çalışma Programı Formu (Ek 2), Taahhütname (Ek 3) ve Araştırmacı Deney Hayvanı Talep Formu (Ek 4) ile başvurur. Araştırmanın Birim ve Yerel Etik Kurul onayları alması, araştırmacıların ise Laboratuvar Hayvanı Kullanım Sertifikasına sahip olması koşulları aranır. Araştırma başvurusu, çalışma başlamadan en az 90 gün önce yapılmak ve kullanılacak hayvanlara ilişkin bilgileri içermek zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birimin Organları ve Görevleri

Madde 8 – Birimin organları şunlardır:

- a) Birim Müdürü,
- b) Birim Müdür Yardımcısı,
- c) Birim Yönetim Kurulu,
- ç) Sorumlu Yönetici (Veteriner Hekim),
- d) Hayvan Refah Birimi.

Birim Müdürü

Madde 9 – Birim Müdürü Rektör tarafından 3(üç) yıllığına atanır. Görev süresi dolan müdür tekrar atanabilir. Müdür, kendisine verilen görevlerin yürütülmesine yardımcı olması

amacıyla 1(bir) öğretim üyesini Müdür Yardımcısı olarak atar. Müdür Yardımcısının görev süresi, Müdürün görev süresinin bitimi ile sona erer.

Müdür, Birimi temsil eder. Yönetim Kurulunun doğal üyesidir ve Yönetim Kuruluna Başkanlık eder. Müdür, Birimin amaçları doğrultusundaki bilimsel ve idari işlerin yürütülmesinden, bütün etkinliklerin gözetim ve denetiminin yapılmasından sorumludur. Müdür, Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu ile koordinasyonu sağlar, Hayvan Refah Birimini oluşturur ve çalışmalarını denetler. Birimin yıllık faaliyet raporunu hazırlayarak Rektöre sunar.

Müdür Yardımcısı, Müdürün görevde olmadığı hâllerde müdüre vekâlet eder. Vekâlet süresinin 6(altı) ayı aşması durumunda yeni bir Müdür görevlendirilir.

Birim Yönetim Kurulu

Madde 10 – Yönetim Kurulu; Birim Müdürü, Müdür Yardımcısı ve Rektör tarafından Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyeleri arasından 3(üç) yıl için atanmış 5(beş) üyeden oluşur. Üyelikten ayrılan veya üyelik süresi dolan üyelerin yerine süreyi tamamlamak için yeniden atama yapılır. Yönetim Kurulu en geç 3(üç) ayda bir olağan, gerekli hallerde Başkanın talebi doğrultusunda olağanüstü toplanabilir.

Birim Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Bu Yönerge çerçevesinde ve kuruluş amaçları doğrultusunda, Birimin yıllık çalışma programını belirlemek, yatırım ve bütçe tasarısını hazırlamak, gereksinimlerini tespit etmek,
- b) Birim tarafından yürütülecek faaliyetlere ilişkin çalışma esaslarını mevzuata uygun olarak belirlemek,
- c) Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu ile işbirliği içinde çalışmak ve gerektiğinde birimde yapılacak çalışmaları birlikte değerlendirmek,
- ç) Birimde yürütülecek kurs, seminer, sertifikasyon programlarını vb. faaliyetleri Yerel Etik Kurul ile kararlaştırmak,
- d) Yurt içi ve yurt dışı bilimsel araştırma ve inceleme kurum/kuruluşları ile işbirliği yapmak,
- e) Birimde üretilen deney hayvanları ile hayvan bakım ücretlerini değişen şartlara göre yıllık olarak tespit etmek.

Sorumlu Yönetici (Veteriner Hekim)

Madde 11 – Birim bünyesinde görevlendirilen veteriner hekim, sorumlu yöneticidir.

Sorumlu Yöneticinin görevleri şunlardır:

- a) Deney hayvanlarının Birime kabulü, sağlık durumlarının takibi, hastalıklarının tanı ve tedavisini yapmak,
- b) Laboratuvar hayvanlarının ideal koşullarda üretimi ve bakımını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak,
- c) Laboratuvar hayvanlarında yapılan işlemlerin etik kurallara uygunluğunu takip etmek,
- ç) Araştırmalar sırasında “Danışman Veteriner Hekimlik” görevini yapmak,
- d) Hayvan deneylerinde cerrahi ve diğer girişimlerde araştırmacıya rehberlik etmek,
- e) Deney hayvanlarının bakım ve beslenme talimatlarını hazırlamak,
- f) Birim dâhilinde kullanılan laboratuvar hayvanlarının (üretimdeki, bakımdaki, proje dâhilinde ve haricinde, ölen ve ötenazi uygulanan vb.) kaydını tutmak,
- g) Birim dâhilinde kullanılan anestezi ilaçları koruma altına almak ve kaydını tutmak,

ğ) Birimde görevli teknik personel, tekniker ve teknisyenlerin çalışmalarını denetlemek.

Hayvan Refah Birimi

Madde 12 – Hayvan Refah Birimi; Birimde görevli veteriner hekim, veteriner teknikeri, veteriner sağlık teknisyeni veya hayvan bakıcısı olmak üzere Müdür tarafından atanan en az 3(üç) kişiden oluşur. Bu personelden biri Müdür tarafından Hayvan Refah Birimi Sorumlusu olarak görevlendirilir.

Hayvan Refah Biriminin görevleri şunlardır:

- a) Birimde çalışan hayvan bakımından sorumlu personele hayvanların elde edilmeleri, bakım, barınma ve kullanımları konularında bilgi vermek,
- b) İkame, azaltma ve iyileştirme ilkesinin uygulanması ve bu ilke ile ilgili teknik ve bilimsel gelişmeler hakkında bakımdan sorumlu personele bilgi vermek,
- c) Birimde barındırılan veya kullanılan hayvanların refahı ile ilgili olarak raporlama ve takip konularında iş akış şemaları oluşturmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Hâller

Madde 13 – Bu yönergede hüküm bulunmayan hâllerde 3. maddede yer alan mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten Kaldırma

Madde 14 – Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 07/07/2006 tarihli ve 7 sayılı Senato kararı ile kabul edilen “Anadolu Üniversitesi Deney Hayvanları Araştırma ve Uygulama Birimi Yönergesi” yürürlükten kalkar.

Yürürlük

Madde 15 – Bu Yönerge, Anadolu Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16- Bu Yönergeyi Anadolu Üniversitesi Rektörü yürütür.

EK 1

T.C.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

DENEY HAYVANLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BİRİMİ MÜDÜRLÜĞÜNE

.../.../201..

Anadolu Üniversitesi Hayvan Denepleri Yerel Etik Kurulu tarafından
..... Tarih ve Protokol No ile onaylanan
..... isimli araştırmamı Deney Hayvanları Araştırma ve
Uygulama Biriminde yapmak istiyorum.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ekler:

1. Anadolu Üniversitesi Hayvan Denepleri Yerel Etik Kurulu (AHADYEK) onayı
2. Çalışmayı yapacak olan kişi/kişilerin Deney Hayvanı Kullanım Sertifikası/Sertifikaları
3. Çalışma programı ve deney hayvanı talep formu
4. Birim Müdürlüğü onayı
5. Taahhütname

Anadolu Üniversitesi, Yunusemre Kampüsü, 26470 Eskişehir

Tel: 0222 3350580/3788

E-posta: hayvanevi@anadolu.edu.tr

EK 2

T.C.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

DENEY HAYVANLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BİRİMİ

ÇALIŞMA PROGRAMI FORMU

.../.../201..

Adı-Soyadı	
Bağlı Bulunulan	
Fakülte	
Bölüm	
Anabilim Dalı	
Çalışma içeriği	
Birimde çalışacak deney hayvanı kullanıcıları	
Deney hayvanının	
Türü	
Cinsiyeti	
Yaşı	
Sayısı	
Deney Süresi	
Deney başlangıç tarihi	
Deney bitiş tarihi	

Çalışma Gün ve Saatleri

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
09:00-10:00					
10:00-11:00					
11:00-12:00					
12:00-13:00					
13:00-14:00					
14:00-15:00					
15:00-16:00					
16:00-17:00					
17:00-18:00					

İmza

EK 3

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

TAAHHÜTNAME

DENEY HAYVANLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BİRİMİ MÜDÜRLÜĞÜNE

.../.../201..

Anadolu Üniversitesi Deney Hayvanları Araştırma ve Uygulama Biriminde
..... tarihli ve sayılı Yönetim Kurulu kararıyla çalışma izni
alınmış

“.....”
başlıklı araştırmanın belirtmiş olduğum/olduğumuz çalışma programı ve ekibiyle, Deney
Hayvanları Araştırma ve Uygulama Birim Yönergesine uygun olarak yapılacağını taahhüt
ederim/ederiz.

Proje Yürütücüsü (Adı-Soyadı, Unvan, İmza) :

Çalışma Ekibi (Adı-Soyadı, Unvan, İmza) :

Anadolu Üniversitesi, Yunusemre Kampüsü, 26470 Eskişehir

Tel: 0222 3350580/3788

E-posta: hayvanevi@anadolu.edu.tr

EK 4

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

DENEY HAYVANLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BİRİMİ

ARAŞTIRMACI DENEY HAYVANI TALEP FORMU

YIL:

TÜRÜ:

SOYU:

CİNSİYETİ:

	OCAK		ŞUBAT		MART		NISAN		MAYIS		HAZİRAN		TEMMUZ		AĞUSTOS		EYLÜL		EKİM		KASIM		ARALIK	
	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN	ALINAN	KALAN
ARAŞTIRMACININ ADI SOYADI																								
TOPLAM																								

Çalışmanın Adı:

TARİH:

HAZIRLAYAN: